

Megjelenik minden hó 1-en és 15-en.

A budapesti borbély, fodrász és parókakészítő ipartestület tulajdona és hivatalos lapja, a budapesti borbély- és fodrász betegségélyző és temetkezési egyesület hivatalos közlönye.

FODRÁSZ ÚJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE

Előfizetési díj:
 Egész évre 8 K.
 Fél évre 4 K.
 Negyedévre 2 K.
 Egyes szám ára
 40 fill. Kapható a
 kiadóhivatalban.

Szerkesztőség
 VII., Izabella-utca 29. szám.
 A lap szellemi részét illető közle-
 mények a szerkesztőséghez cim-
 zendők.

Kiadóhivatal
 VII., Vörösmarty-utca 17. sz.
 Minden pénzbeli küldemények, hir-
 detések, felszólamlások a kiadóhi-
 vatalhoz intézendők.

➡ Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják. ➡

Az ipartestület telefonszáma: 83—13.

MEGHIVÓ

a budapesti borbélyok, fodrászok és paróka-
 készítő ipartestületének

1905. évi szeptember hó 25. napján (hétfőn) délután
 4 órakor

az újvárosház közgyűlési termében
 (IV., Váci-utca 62—64. sz.) tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Napirend:

1. A segédek memorandumának tárgyalása.
2. A tarifa-rendszer ügye.

Budapesten a testületi előjáróságának 1905. szeptember 14-én tartott rendes üléséből.

Könyves Kálmán s. k.
 test. jegyző.

Joszt Péter s. k.
 test. elnök.

A szabadkai országos ipar- testületi gyűlés.

Hetedik ízben gyűlt össze Magyarország több mint 700.000 lelket számláló kisiparosságának csaknem 700 tagu képvisellete, hogy újra feltárja azon mély sebeket, amelyek a magyarországi kézműiparosság beteg testét pusztítják s hogy megjelölje azon módokat és eszközöket, amelyeknek gyors alkalmazása nemcsak a betegség terjedését meggátolni, de annak gyökeres kiirtását is hathatósan előmozdítani hivatott, miáltal a kóroanyagtól megszabadult szervezet megkezdhetné azon szabályos működést, amely a test egész-

ségessé, ruganyossá tételére és a vérkeringés gyorsítására multhatatlan megkövetelendő.

Ezirányu feladatának az országos ipartestületi gyűlés kitartó és odaadó munkával és oly lelkesültséggel felelt meg, hogy ha ez ország sorsát irányítani hivatott törvényes kormány csak századrésznyi jóakaratot fog tanusítani az elhangzott s igazán életbevágó kívánságok és óhajok iránt, akkor e hazának kérgestenyérű munkásaira és sinylődő kisiparosaira egy szebb és boldogabb jövő fog virradni. Alapítjuk e hitünket a magyar kézműiparosság szívós természetére, lángoló hazaszeretetére és azon széleskörű általános érdeklődésre, amely tanácskozásai, ügyes-bajos dolgai iránt e nemzet számottevő tényezőinél oly osztatlan és fényes módon nyilvánult meg.

Sietek itt mindjárt kijelenteni, hogy a tanácskozásokon a magyar királyi törvénytelen ügyvezető kormány egyáltalában nem volt képviselve és pedig azért, mert a hazai ipartestületek központi bizottsága Bertsey György nagyváradi ipartestületi elnök indítványára egyhangulag kimondotta, hogy ezen kormányval egyáltalában szóba sem áll, azt a kongresszusra meg nem hívja és így bevágta az utját annak, hogy a kormány képviselője az ipartörvény módosításának mikénti állásáról felvilágosítást adhasson, avagy annak ügyében újabb ígéretet tehessen.

A kisiparosság tehát most szegényebb egy ígérettel, de egyuttal gazdagabb egy szép s a jövőre nézve óriási fontosságú reménnyel, hogy t. i. a kézműiparosság oly sok és hosszú időn át elhanyagolt szent ügye nem lesz többé mostoha gyermek az ország törvényhozásában, hanem abban a figyelemben, abban a méltatásban és abban a támogatásban részesül, amelyet helyzeténél fogva méltán megvárhat. Biztos támpontot nyújt erre nézve az értekezleten jelen volt országos képviselők nagy és diszes száma s az általuk és nevükben lelkes szavak kíséretében tett ünnepélyes ígéret, hogy a kultura fokmérőjét: az ipart minden tőlük telhető támogatásban részesítendik, hogy az szilárd s a fellendülést biztosító alapokra helyeztessék, hogy hazánk

Értesítés. A raktárszövetkezet igazgatósága felhívja a t. tag urak figyelmét a raktárszövetkezet áruira. Nagy választék áll rendelkezésre a tagoknak, fésűk, bajusz- és hajkefékben, kézi tükrökben, nemkülönbön raktáron tartatnak ollók, fenőszijak, cimtányérok felirással, kölni viz, gummi puderszóró szappanozó csészék. Beszereztettek nagy választékban *illatszerek* és *pipere szappanok*. — **Ujdon-ság.** Bajuszidomító kefe. „Desinfector“ feliratu fertőtlenítő poharak, fertőtlenítő szerek, stb.

felvehesse e téren is a versenyt azon államokkal, amelyek az ipar révén lettek gazdagok, nagyok és hatalmasok. „Pártoljuk a magyar ipart“, hangzik sokfelé és sokféleképen, de ez magában véve egy jámbor óhajtás csak mindaddig, amíg az igazi magyar ipar lelkes pártolói nem teremtik meg elsősorban azt a mozgalmat, mely a magyar ipar létesüléséhez és ennek révén a közjólét előmozdításához, mint a közgazdasági politika leghathatósabb tényezőjéhez vezet.

Nem lehet civilizált országnak, kulturállamnak a sorsát attól tenni függővé, hogy esik e, amikor szükséges, az eső. Modern állam nem élhet meg úgy, hogy gazdasága teljes-séggel egyoldalú legyen, hogy minden kenyere egyetlenegy termelési ágának az eredményétől függjön — az ipar terén való minden viszontbiztosítás nélkül. Nem lehet az, hogy egy modern állam sorsa szinte kizáróan az időjárás véletlenségeire legyen alapítva.

Ipart kell tehát teremteni az országnak, hogy kenyere legyen annak a sok ezer meg ezer embernek akkor is, ha nem terem a föld s ha rosszul fizet is az aratórész. Az egészséges közgazdasági élet a különböző termelési ágak egymásra való hatásának lehető biztosítása képezi.

És abban rejlik a szabadkai országos ipartestületi gyűlés kimagasió fontossága, hogy erre nézve történtek ott a törvényhozók részéről oly ünnepélyes ígérek, amelyek a jövőre nézve teljes biztosítékot képeznek.

Az a lelkesedés, az az imádat szerű ragaszkodás, amelylyel a munka emberei a munka apostolainak áldoztak, örökké felejtethetlen lesz mindazoknak, akik a tanácskozáson résztvettek.

Bátran el lehet mondani, hogy ilyen magasztos ünnepe a magyar iparosnak nem volt s talán nem is lesz mindaddig, míg a magyar iparosság imádott eszményképe, a közgazdasági önállóság, a magyar vámterület testté nem válik. Bátran lehet ezt a tanácskozást a magyarországi kongresszusok történelmének évlapjain aranybetűkkel feljegyezni, mint az elsőt, mint az egyetlen, melyet szükséges, hogy ezer meg ezer más kövessen, hirdetve mindannak a megvalósulását, ami a magyar haza üdve; mert ez az üdv nem jelenthet mást, mint a legfenségesebb ígérek megtestesülését, a munka érvényesítését. Szabadka városának jutott a szerencse, hogy falai között keltek az ihlettség sugalta próféta szavak első ízben szárnyra.

Fényes bizonyosságát szolgáltatott e nagy gyűlésen az iparosok önzetlen hazafiságuknak azáltal, hogy a maguk boldogulását, előmenetelét és függetlenségét csak azért óhajtják, hogy ez által boldoggá, nagygyá, hatalmassá és függetlenné tehessék az imádott hazát is. Ime a kisiparosság, mint egyik legerősebb, legbiztosabb támasza a hazának! Nem bűn-e, nem a legnagyobb bűn-e tehát mostoha gyermek módjára bánni e tekintélyes számot, megbízható erőt és megbecsülhetetlen hűséget képviselő osztálylyal?

A napirendre kitűzött nagyszámú és nagyhorderejű tárgyak között különösen három ügy volt, amely nemcsak a kisiparosságot, hanem az egész országot a legnagyobb és legteltesebb mértékben érdekli, habár bizonyos vonatkozásban csak közvetve is. Az egyik az önálló vámterület, a második az ipartörvény revíziója, a harmadik az ipartestületek országos szövetsége, amelyeknek megvitatása a tanácskozások legnagyobb részét lefoglalta, bizonyosságául annak, hogy itt életbevágó fontos kérdések megvilágításáról van szó.

Hogy kik szólaltak fel e három kérdés megvitatása alkalmával, hogy mily érveket és minő csoportosítással hoz-

tak fel, annak részletes leírása meghaladja e cikk kereteit; de el nem tagadható tény az, hogy a vita állandóan oly magas színvonalon mozgott, a felszólalók és a tárgyalást hallgatók — különösen a nők — hangulata állandóan oly emelkedett és egyértelmű volt, amelyekhez hasonlót az eddigi országos gyűlések tanácskozásain még soha sem tapasztaltunk. Kézzel fogható bizonyosága ez azon közérzésnek, amelylyel e kérdések iránt a hazának minden polgára viseltetik. Fényes tanujelét adták iparosaink, hogy nemcsak a műhelyben, a verejtékes munkánál állják meg helyüket, de tudásuk, képzettségük és különösen élettapasztalatuk alapján számot tevő tényezőt képeznek a zöld asztalnál is. S habár a jelenlegi zavaros politikai viszonyok között nem is kecsegtethetjük magunkat az önálló vámterület kérdésének gyors megoldásával és életbeléptetésével, mégis igen nagy fontosságot kell tulajdonítanunk az e tárgyban hozott határozatnak, már csak azért is, mert minden kétséget kizárólag beigazolódott, hogy e hazának minden számottevő hű fia, legyen az kis- vagy nagy mezőgazda, kis- vagy nagyiparos, egész valójában át van hatva az önálló gazdasági berendezkedés nemzetfenntartó fontosságától, ettől várja a magyar és ebben a kézműipar jövőjének biztosítását, fölvirágzásának létfeltételeit; ettől várja az ország erkölcsi érdekének megvédését, anyagi erejének megizmosodását; ettől várja a gazdasági tényezők harmonikus együtt működését, vagyis a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem egymásra való utaltságának felismerését, a gyakorlati életben ezen összetartozandósági érzés istáplását, előbbrevitelét és diadalra juttatását.

A másik főkérdésnek, az ipartörvénynek a már 21 éve hangoztatott irányban leendő módosítása tárgyában megindult szélesmedrű vita folyamán sok új, életrevaló és meg-szivlelendő eszme került felszínre, a melynek mindegyike ugyszólván közfelkiáltással és nagy lelkesedéssel emeltetett határozattá, jeléül annak, hogy a közérzés és közszükséglet szülte forrásból fakadtak.

Fel kell itt említeni, hogy törvényes kormány hiányában a hozott összes határozatok az eddigi gyakorlattól eltérőleg egyelőre a képviselőházhoz terjesztetnek be, a kormányhoz pedig csak akkor küldetnek fel, ha a jelenlegi alkotmányellenest, alkotmányos kormány váltja fel.

A harmadik főkérdést az ipartestületek országos szövetsége megalakításának ügye képezte. E tekintetben két indítvány feküdt az országos ipartestületi gyűlés előtt; az egyik a megalakítást az alapszabályok módosítása és az összes ipartestületekkel való közlése utáni időre tervezte, míg a másik az azonnal leendő megalapítást. — az alapszabályok módosítására és a szövetkezet életbeléptetésére egy bizottság haladéktalan megválasztását kívánta azon határozott feltétellel, hogy az minden más intézettől független és önálló intézmény gyanánt letesíttessék, nem pedig úgy, hogy az országos iparegyesületnek csak mintegy albizottsága gyanánt tekintessék.

Az ügy fontosságára való tekintettel a kongresszus — 3 tag kivételével — az azonnali megalapítás mellett döntött s ezzel dülőre juttatta egy oly központi erős szervezet megteremtését, amely hivatva lesz úgy az ipartestületek hivatalos, mint azok minden egyes tagjának ipari természetű magánügyeiben eljárni, az indokolatlan munkásmozgalmakkal szemben követendő eljárást egyöntetűen vezetni és irányítani s ha kell, a harcot és ellenállást szervezni, hogy a jogosulatlan és tulzott követeléseknek gát vettessék s úgy a munkaadók, mint a hazai ipar ér-

Eredeti ROXO borotvák és éltinomitó kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

dekei a jogosság és méltányosság korlátai között megvédessenek.

Ez intézmény létesítésével azonban még egyáltalában nincs befejezve a tennivaló, sőt az igazi munka csak most kezdődik, amidőn a szervezkedés testületekként, ezek kebelében szakmánként és országosan megindul, hogy ekként a mestereknek meglegyen a külön, de e mellett az összes hazai iparos, gyáros és munkaadó vállalkozókat magában egyesítő erős, hatalmas központi szervezete is, amely az erőszakos, — a fennforgó körülmények el fogulatlan mérlegelése által egyáltalában nem indokolt — a gazdasági élet épsége és folytonossága ellen irányuló a legszentebb hazafiúi és polgári érzelmeket lábbal tipró az istenség fenséges eszméjét mocsokkal illető, sok esetben a legrutabb ön- és hatalmi érdekből kiinduló erőszakos munkásmozgalmakkal szemben felvegye, megvívja és diadalra juttassa azt a harcot, amelynek végeredménye csak egy lehet: a hazafias munkaadók és munkások kölcsönösségen alapuló, a hazaszeretet lángoló lelkesedése és a keresztényi ájtatosság magasztos ihlete által áthatott harmonikus összeegyeztetése és minden melléktekintetektől ment megértése. Hozsánna a felkelő napnak, amely a békés együttműködés szívet, lelket tularadó örömmel betöltő fenséges aktusát életető sugarival első ízben bearanyozza!

Kötelességemnek tartom itt beszámolni azon csinyről, mely a vita előrehaladott voltának ürügye alatt az ipartestületek által s ezek között a mi testületünk által is az ipartörvény módosításához benyújtott indítványok megokolását — 20 tagnak a vita bezárását kérő aláírása alapján — a nélkül, hogy az ügyrend értelmében a kongresszus a vita be- vagy be nem zárása felett döntött volna: az elnökségnek önkényüleg tett azon kijelentése alapján, hogy az ipartörvény módosítása fölötti vita be van zárva s a beadott indítványok elfogadva, — egyszerűen lehetlenné tette.

Tiltakoznom kell e helyen a kongresszus elnökségének ezen önkényes eljárása ellen, mert az a 20—25 kiküldött, aki még fel volt szólásra iratkozva — köztük jelen sorok írója is — nem szereplés: visketegségből, hanem azon célból óhajtott felszólalni, hogy küldőinek intencióihoz képest kifejtse az okokat, amelyek az indítvány beadását szükségessé tették. Jó lesz, ha azok az urak, akik a kisiparosság küldötteinek felszólalásait meghallgatni türelmetlenek, jövőre nézve távol tartják magukat az ipartestületi nagygyűlésektől, mert könnyen megtörténhetik, hogy a felháborodás szülte kifejezéseknek olyan árja zudul fejökre, amelyet nem fognak kitenni az ablakba.

A tanácskozások lefolyásáról különben a következőkben számolok be:

Szeptember 8-án:

Nyolc óra után kezdtek a Pest-szálloda nagytermében gyülekezni a kongresszus résztvevői. Mikor Thék Endre az emelvényre lépett, már az országgyűlési képviselők nagy része is a teremben volt.

Az ülés kezdetén Thék elnökön kívül dr. Biró Károly polgármester, Szalay Mátyás főkapitány, Gelléri Mór és dr. Soltész Adolf foglaltak helyet az emelvényen.

Thék elnök a megnyitás előtt indítványozza, hogy Kossuth Ferencet, gróf Apponyi Albertet és gróf Zichy Jenőt egy küldöttség kérje fel a nagygyűlésen való részvételre, mit egyhangú lelkesedéssel fogadott el a nagygyűlés.

Thék Endre megnyitó beszéde után dr. Biró Károly polgármester az iparoskongresszus nagy jelentőségének fejtegetésével kezdi üdvözlő beszédét. Az iparos érdekek iránt megnyilvánuló mindnagyobb érdeklődésnek felismerése indította arra Szabadka város törvényhatóságát, hogy ezen kongresszust falai közé hívja. (Általános élénk éljenzés.) Dokumentálni kívánta ezáltal a törvényhatóság az iparososztály iránti rokonszenvét és érdeklődését és hogy első feladatnak tartja annak megerősítését és existenciájának biztosítását. — Szabadka város közönsége nevében üdvözli a nagygyűlést és mindannyiokra az ég áldását kéri.

Ezután óriási éljenzés közepette vonultak a terembe Kossuth Ferenc, Apponyi Albert gróf és Zichy Jenő gróf, kísérve az országgyűlési képviselők nagy számától, mely után Gelléri Mór orsz. iparegyesületi főtitkár indítványára megválasztott a tisztikar.

A napirend első tárgya gróf Zichy Jenőnek az önálló vámterületre vonatkozó előadói javaslata volt, melyet hosszasan és nagy tanulmányra valló készültséggel fejtegetett hazafias hangtól duzzadó beszédében és melyet a kongresszus egyhangulag elfogadott.

A kongresszus második kiváló fontosságú kérdése, az ipartörvény revíziója mellett két előadó: Achim János békéscsabai és Dóczy Ferenc esztergomi küldöttek érveltek. Achim János javasolja, hogy a kérelem teljesítését ezuttal a képviselőháznál sürgesse meg az országos gyűlés, Dóczy Ferenc pedig a következő 8 pontban foglalta össze a szükséges törvény-módosításokat:

1. Tétessék kötelezővé az ipartestületek létesítése járási székhelyenként s az így megalakított ipartestületnek a járás területén lakó összes szakképzett iparosok kötelezett tagjai legyenek kivétel nélkül.
2. Az ipartestületek hatásköre kiterjesztendő oly irányban, hogy az iparosok testületi beléletére, továbbá a munkaadók, segédmunkások és tanoncok közt felmerülő panaszokra vonatkozó minden ügy érdemleges elbírálása és elintézése ipartestületekre ruháztassék.
3. Tanoncot tartani csak szakképzett önálló iparos legyen jogositva. A tanonctartási jogositvány megadása az ipartestületek hatáskörébe utalandó.
4. Feljogosítandók az ipartestületek, hogy az iparstanoncok tanulási idejét fegyelmi büntetésképen három hónaptól egy évig terjedő idővel meghosszabbíthassák.
5. Iparjogositványt csak tanult, szakképzett iparos és pedig egyedül saját kitanult ipara gyakorlására kaphasson. E végből segédmunkás minőségben kitöltött legalább négy évi szakbeli foglalkozás kimutatása kívántassék meg s az iparigazolvány megadása előtt az ipartestület véleménye kéréssek ki. Nem tanult iparosok szakképzett üzletvezető alkalmazásával se üzhessenek önállóan ipart.

6. A kontáripár ellenőrzése és eltiltása az ipartestületek hatáskörébe utaltassék.

7. Amely ipartestület tagjainak kétharmad része kívánja, annak kebelében valamennyi tagra kiterjedő kötelező belélettel ipartestületi nyugdíjintézmény létesítendő. Ipartestületi nyugdíjintézet tagjai az esetleg szerveződő orsz. nyugdíjintézménybe való belépésre nem kötelezhetők.

8. Vétessék törvénybe, hogy a munkából jogtalanul kilépő segédek s az elszökött tanulók költségmentesen kísérendők vissza helyeikre az ipartestület megkeresésére.

Ezután az ipari szervezetek kiküldöttei tették meg megjegyzéseiket a revízió alá kerülő törvényre és a módosítási javaslatokra.

Eredeti ROXO borotvák és elfinomító kövek egyedül ZAORÁL JÁNOS-nál kaphatók.

Ezután Apponyi beszéde következett.

Szeptember 9-én:

A megnyitás után Thék Endre elnök azt indítványozza, hogy a kongresszus jegyzőkönyvi köszönetet szavazzon az országgyűlési képviselőknek, akik megjelenésükkel a nagygyűlés fényét és fontosságát emelték. — Elfogadtatott.

Gelléri Mór indítványára elhatározta a nagygyűlés, hogy néhai nagynevű elnökének, Ráth Károlynak síremlékét a kerepesi temetőben leleplezi.

Nagy érdeklődés mellett tárgyalták az ipartestületek országos szövetségének ügyét és elhatározták, hogy a szövetség mielőbbi megalakítását és a szervezés sürgős megkezdését elrendeli.

A napirend 3. pontja az iparosok eddigi kongresszusain hozott határozatok újabb összefoglalása volt.

Elfogadták a vásártügy dolgában Kreuzer következő javaslatát: Forduljon a kongresszus kérvénnyel a magyar országgyűlés képviselőházához, hogy rendeleti uton, ha lehet, de ha kell, törvénnyel a legrövidebb idő alatt:

1. Szállitassa le a vásározó helyek és napok számát és jövőben új vásárendéyleket ne adjon.

2. Mondassa ki, hogy vásárokon csak iparigazolvánnyal bíró iparosok és kereskedők árulhatnak iparcikkeket és tőlük az igazolvány felmutatását a vásári rendőrség megkövetelje.

3. Állapítsa meg egyöntetű, méltányos rendet a vásározók elhelyezése tekintetében,

4. Az ugynevezett kapupénzek eltöröltessenek és az árulási térdíjak egyöntetűen, méltányos összegben állapítsanak meg.

Az indítvány kiegészítéseképp a központi bizottsághoz utasították Simon Sándor ama javaslatát, mely szerint a vásárok száma oly módon állapítsák meg, hogy csak legalább 5000 lakóval bíró város kaphasson évenként egy vásárt.

Egyhangulag elfogadta a kongresszus Kreuzernek a fegyencipar és az építőipar szabályozásáról szóló indítványát, amelynek kapcsán Bines Károly indítványára kimondták, hogy megkeresik a hatóságokat, hogy építési vállalkozásoknál egyes szakmunkák direkt szakiparosoknak adassanak ki.

Elfogadták továbbá az iparoktatásról szóló indítványt, amely a következő:

1. Az iparoktatás az ipariskolák mindegyik fajánál teljesen díjtalan legyen.

2. Az iparoktatás különböző fokozatai, tanonciskolák, ipari középiskolák ipari felsőbb iskolák szerves összefüggésbe hozassanak egymással s egyikből a másikba való átmenetel a megállapítandó módozatok mellett lehetővé tétessék.

3. Tanonciskolák mellett ipari középiskolák és felső ipariskolák kellő számban s az ország különböző vidékein szerveztessenek.

4. A szakirányu iparoktatásra különös gond fordítandó s már a tanonciskolákban is nemcsak Budapesten, de a vidéken is a szakcsoportok szerint való oktatás honosítsák meg.

5. A szakirányu oktatás további követelményeként ipari gócpontokon s általában a nyersanyag közelségénél fogva alkalmas helyeken középiskolai jellegű szakiskolák állítsanak fel.

6. A tanonciskolák tanterve vétessék revízió alá s a szakirányu oktatás életbeléptetése mellett a nélkülözhetetlen

szükséges kereskedelmi alapismeretek elsajátítására különös súly helyezendő.

7. A rajztanításra nagy gond fordítandó, nagyobb helyeken megfelelő rajzmintákkal felszerelt és ipari szakok szerint elküönített rajztermek állítsanak fel, kisebb helyeken pedig a tantervek szereltessenek fel többféle rajzminta gyűjteménnyel.

8. A közép és felső ipariskolák jelesen végzett növendékek részére tanulmányuk bevégezhetése céljából ösztöndíjak tűzessenek ki.

Az iparpártolás ügyében szintén Kreuzer terjesztette elő javaslatát, amelyhez Hajnos Sándor, Deil Jenő, Dobrai János szólottak hozzá.

Az előadó indítványát elfogadták.

Nagy vita indult meg a közszállítások kérdésénél, melyhez Kreuzer indítványt nyújtott be.

E kérdésnél Melkó Bertalan keserű hangon panaszkodott a katonai szállításoknál előforduló viszás dolgokról és indítványozta, hasson oda a kongresszus, hogy a kisiparosok által szállított bórnemű átvételéhez az eddigi kizárólag katonai bizottság helyett egy vegyes bizottság küldessék ki.

Végül a kongresszus Dezerei György elnök indítványára hozta meg határozatát az iparosok választójoga kérdésében, amely határozat a következő:

Kéressék fel a magyar országgyűlés képviselőháza, hogy a választói jog kiterjesztéséről szóló törvénybe igtason olyan rendelkezést, a melynél fogva minden képesítéshez kötött iparágat űző, iparigazolvánnyal rendelkező kisiparos, tekintet nélkül adója nagyságára vagy segédeinek számára választó legyen.

Szeptember 10-én:

Az ülés kezdete előtt Thék Endre elnök sajnálattal emlékezik meg a szombati ebéd alkalmával Palicson történt incidensről, mely Deil Jenőnek, a kassai kamara nagyérdemű titkáranak tószta alatt történt. A kongresszus tagjai felállással és lelkes éljenzéssel tüntettek a kiváló férfi mellett és az őt ért inzultust nagy lelkesedéssel utasították vissza.

Deil Jenő meghatott szavakkal mond köszönetet a bizalomért és fogadja, hogy törhetetlenül halad tovább az eddigi uton.

Thék elnök kérte a tagokat, hogy rövid tempóban tárgyalják le a napirendet.

Elsőnek Hevesi József határozati javaslatát tárgyalják, mely az iparosérdekek hathatósabb támogatását célozza a képviselőházban és az ipartestületek erkölcsi feladatává teszi, hogy hatáskörükben iparos képviselők választására törekedjenek. A javaslatához Horváth János dr. és Baumgartner Ferenc szóltak, majd Pisztory Mór képviselő az összeférhetetlenségi törvény módosítására vonatkozó részét az indítványnak mellőzni kéri. E javaslatot elfogadták.

Szakáll Józsefnek az iparos nyugdíjintézmény országossá tételére és Bozsó Jánosnak a munkásközvetítő intézmények szervezetére vonatkozó javaslatait vita nélkül elfogadták.

Következett Thék Endre és Kunfalvy Nándor előadók javaslata az önálló iparosok állásfoglalásáról a munkásmozgalmakkal szemben.

A javaslatához Soltész dr. Lázár Pál képviselő nevében, továbbá André István (Szegzárd), Fojt István, Adler Lipót, Joszt Péter, Tólos Pál és Hlatky Pál (Budapest) szólnak.

Eredeti ROXO borotvák és élfínomító kövek egyedül ZAORAL JÁNOS-nál kaphatók.

Forrai Soma, a fővárosi bérkocsi ipartársulat titkára a következő indítványt terjesztette elő, melyet a kongresszus elfogadott:

Mondja ki a nagygyűlés, hogy addig is, míg a munkássztrájkok ügyében úgy a munkaadók, mint a munkások jogos érdekeit egyaránt kielégítő intézkedések külön törvénybe foglaltatnának, szükségesnek tartja a nagygyűlés, hogy addig is rendeleti uton sürgős és szigorú intézkedések léptessenek életbe arra nézve, hogy sztrájk esetén a dolgozni akaró munkások a legerélyesebben és teljesen hatályos módon megvédelmeztessenek a sztrájkolóok erőszakosságai ellenében. Különös súlyt helyez a nagygyűlés arra, hogy a sztrájkolóok részéről a dolgozni kívánó munkásokkal szemben használt veszélyes fenyegetés is szigorúan büntetessék.

Ifj. Deil Jenő, a kassai kamara ifju fogalmazója indokolta meg ezután igen szépen dr. Sugár Ignác és Szilágyi Mihály előadóknak a kézműipar rendszeres emelése érdekében teendő állami és egyéb intézkedésekre vonatkozó javaslatát. A javaslatához Szilágyi Mihály előadó, Krazsof János, Spitz Lajos (Budapest) és Beresey György (Nagyvárad) szólnak. A javaslatot egyhangulag elfogadják.

Az ipari szövetkezetek reformja volt a nagygyűlés következő tárgya, melyet Horváth János dr. indokolt meg hosszasan.

A napirend utolsó pontja Achim Jánosnak a betegápolási pótdóról szóló törvénycikk módosítására vonatkozó javaslata volt, melynek elfogadása után elnök köszönetet mond Szabadka város törvényhatóságának és vezetőségének a szives vendéglátásért és a VII. ipartestületi kongresszus üléseit bezárja.

Végül a történeti igazság kedvéért meg kell még említeni, hogy a kongresszuson résztvett kiküldöttek tiszteletére két díszebédet rendeztek és pedig egyiket Szabadka város törvényhatósága, a másikat a szabadkai ipartestület előljárósága. Az első fényesen sikerült s Kossuth, Apponyi, Hock és Barabás képviselők, e lánglelkű apostolai a magyar alkotmányunk, gyújtó és az utolsó betűig duzzadó hazafias érzéstől áthatott felszólalásaikkal a lelkesülés oly magas fokára emelték a jelenvoltakat, a melyet leírni nem csak átézni lehet. Láttuk ott a kipirult arcu honleányok mellett a munkában megedzett, keményszivű és tenyerű iparosokat a hazafiai szent lelkesedés izzó tüzénél honfiai könnyeiket hullatni, mintegy jelezni akarván, hogy első és legszentebb előttük a haza, a melyért dolgozni, munkálkodni és küzdeni, de ha kell, tűrni, szenvedni, életüket áldozni és vérüket ontani bármely pillanatban habozás nélkül készek. Fenséges jelenet, méltó a legkiválóbb művész ecsetjének halhatatlan megörökítésére!

A második ebédnek legnevezetesebb momentuma volt, hogy a hiányos rendezés folytán a kiküldöttek egy igen tekintélyes része éhes gyomorral volt kénytelen disztelenül eltávozni, vagy e fölötti boszuságát a palicsi tó hűs hullámaiban lehűteni. Hiába, még a kongresszusoknak is megvannak a maguk tövisai.

A három napi ernyedetlen munkálkodás befejezéséül most már kívánom: „Isten áldja és óvja a tisztos magyar ipart!”

Budapest, 1905. szeptember 13-án.

Könyves Kálmán
test. jegyző.

Kerületi ügyek.

V. ker. kör helyisége V., Hold-utca 15. sz. (Klempa-féle vendéglőben) van.

Összejövetelek a nyári hónapokban minden pénteken délután a „szép kilátás“-hoz címzett vendéglőben (Rózsa-hegyen) van, ahol vendégeket szivesen látják.

A VI. kerületi fodrász-kör helyisége Vörösmarty-utca és Hunyady-tér sarkán levő Kecskeméti-féle vendéglő helyiségében van.

Összejövetelek minden csütörtökön este 9 órakor vannak.

VII. ker. kör helyisége Izabella-utca 29. szám (Noskó Pál-féle vendéglő külön helyiségében) van. Szeptember 21-én este fél 8 órakor ülést tart.

VIII. ker. fodrász-kör minden hó elseje után következő kedden választmányi, 15-ike utáni kedden családi összejövetelt tart. — Helyiség: Steinbeisz vendéglő Kisstáció-utca 7.

A IX. ker. fodrászok asztaltársaságának helyisége Kautzmann-féle vendéglőben (Tompa-utca és Angyal-utca sarok) van. — Összejövetelek minden csütörtökön este tartatnak.

Vegyes hírek.

ÉRTESÍTÉS. A tanonczsakiskola évváró vizsgája folyó hó 21-én délután 2 órakor lesz az ipartestület helyiségében, melyre az uton hivatnak meg az érdeklődő szaktársak.

Gyászrovat. Kampf Mátyás köztisztviselőben állott szaktársunk folyó hó 5-én életének 45 évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 7-én délután 3 órakor volt a gyászházból szaktársaink nagy részvéte mellett. Zászló alatt kivonult a mesterek betegsegélyző és temetkezési egylete is, míg a VI. ker. fodrászok köre koszorút helyezett a koporsóra.

Béke poraira!

Értesítés. A szombati napra vonatkozólag felkérem a szövetkezet t. vásárló tagjait, hogy bevásárlásaikat délután 5 óráig eszközöljék. Tisztelettel

ifj. Joszt Péter könyvelő.

Eljegyzés. Bokor Gyula fővárosi szaktársunk eljegyezte Wittmann Terike kisasszonyt. — Gratulálunk.

Értesítés. Igen sűrűn fordulnak elő esetek, hogy a tanoncot szegődtetni óhajtó főnökök a testületi irodában a kellő okmányok nélkül jelennek meg, minek következtében a tanonc-szerződés megkötése akadályba ütközik s e mellett a szaktársak is hiábavaló idővesztéséget szenvednek, mert a VI. ker. előljáróságtól, mint az ipartestületek elsőfoku felettes hatóságától nyert szigorú utasítás értelmében a jegyzői irodának el van tiltva, hogy a kellő okmányok bemutatása nélkül tanonc-szerződéseket köthessen. *Ismételten figyelmeztetjük azért a szaktársakat, hogy csakis olyan tanoncokat vegyenek fel, akiknek születési, anyakönyvi kivonatuk, iskolai és újraoltási bizonyítványuk megvan,* mert csakis ezen 3 okmány bemutatása esetén van a testületi iroda azon helyzetben, hogy a tanoncot szabály szerint lajstromozhassa; e nélkül pedig tanoncot tartani annál kevésbé szabad, mert

a szegődtetés nélküli tanonc alkalmazás kihágást képez s a törvény értelmében 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő elzárással büntetettik.

Figyelmeztetés. Székesfővárosi tanács 62640/905. I. T. határozat értelmében, mely a kárpitos stb. ipartestület előterjesztésére hozott, értesítettnek a fővárosi kisiparosok, hogy a segéd és tanonc visszavezetése iránti kérelmet mindenkor nem az ipartestületnél, hanem közvetlenül az elsőfoku iparhatóságnál (kerületi előljáróságnál) kell kérelmezni, még pedig a jogtalanul történt kilépést követő 14 napon belül.

Felejthetetlen jó férjem, illetve édesatyánk elhunytá alkalmából a hozzánk érkezett részvéttáviratokra és levelekre addig is, még válaszolhatunk, nem mulaszthatjuk el mindazoknak, akik a szörnyű csapás okozta nagy fájalmunkat részvétükkel és vigasztalásukkal enyhíteni igyekeztek, őszinte köszönetet mondani.

Özv. Kampf Mátyásné és gyermekei.

Felelős szerkesztő: *Paulik József.*

Lapszerkesztő bizottság: *Joszt Péter és Réthly Arpád.*

Kiadja: *Nagel István könyvnyomdájja Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.*

Egy teljes fodrász-üzlet berendezés olcsón eladó. Ugyanott egy tanonc is felvétetik. — Bővebbet Akácfa-utca 16. szám alatti fodrász-üzletben.

Borbély- és fodrász-üzlet, mely évek óta fennáll, jutányosan eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Hirdetések

e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban

Budapest,

VII. kerület, Vörösmarty-utca 17. szám.

ROSENBERG K.

ELSŐ SZEGEDI SZAPPANGYÁR
SZEGEDEN.

Ajánlja **fölülmulthatatlan legjobb minőségű**

„OLIVA“ beretva szappan gyártmányát 5 kilós postacsomag 4 korona 60 fillér bérmentve, utánvétellel.

Ezen szappan beretválkozáshoz a **legjobb**, igen kellemes illatu, habja sűrű, tartós és az arcbőrt finomítja.

Ennek valódiságáról meggyőződésképp ajánlok **egy próbarendelést tenni 5 vagy 10 kilós** postacsomagra. Nagyobb megrendelésnél árkedvezmény.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, IX. ker., Soroksári-utca 5. szám.

Ajánlja aczeláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

PRETTY-POLLY alódi amerikai gummi különlegesség ezen a téren mai napig az egyedüli legjobbnak elismert óvszer

PRETTY-POLLY az eddig használatban levő óvszerek közül

legjobban ajánlható. Kapható minden jobb fodrász-üzletben.

Vezérképviselő

GRÜNFELD LIPÓT Budapest, I. ker., Fehérvári-ut 2.

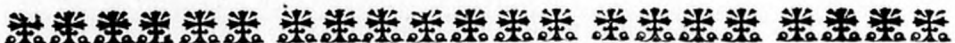

Dreszmann Károly

műköszörüs

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 6/a. szám.

A legjobb forrás aczelárukban valamint műköszörüs munkák elkészítésében.

Hajműfonás.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni az igen tisztelt szaktárs urakat, hogy elfogadok elkészítésre

mindennemű hajműfonást,

ugymint: **óra- és nyakláncok, karkötők, fülbevalók és brossokat, gyűrűfonást és virágkészítést** stb. pontos és legszebb kivitelben készítek, kifésült női hajból, jutányos árak mellett.

Kész mintáim üzletemben megtekinthetők.

Megrendeléseknél a t. szaktársaknak 25% engedmény.

PFEIFER JÁNOS

fodrász és hajműforó

BUDAPEST, IV., Yáci-utca 58. szám.

A jelenkor legerősebb, elszakíthatatlan

FODRÁSZ-KÖPENY, KABÁT és KÖTÉNYE.

Tiszta czérnaszövetből, duplán varrva. Gyártja és árusítja:

Gutmann J. és Társa

kalap- és férfidivat-áruház

BUDAPEST, Kerepesi-ut 16. szám.

Első és legrégebb német

MŰ ES BERETVA KÖSZÖRŰLDE JOSEF HELLER. MÜNCHEN

Rumfordstrasse 1/a.

Legnagyobb raktár legjobb saját holköszörülési
valódi angol beretvákban

Sz.		K. fill.	Sz.		K. fill.
1	Széles fekete nyéllal	2 15	13	Bengall 1/2 széles	2 15
2	1/2 széles	2 15	15	Bengall 1/2 széles ff	3 15
3	Széles finom fekete	2 60	43	Bengall köszörűvel 3/4 sz.	3 30
4	1/2 széles	2 60	18	Pfeifen 1/2 széles ff	3 —
6	1/2 széles ff	3 —	31	Jos. Elliots 1/2 széles	2 10
7	Széles ff lapos nyél	3 60	14	Jos. Elliots 1/2 széles ff	3 —
8	1/2 széles ff	3 60	38	S. Pearson & Cie. 1/2 széles	2 40
9	Széles ff	4 15	19	S. Pearson & Cie. 1/2 ff	3 10
9 1/2	1/2 széles ff	4 15	48	Johnson 7 csillag	2 15
11	Wiener Schaberl	3 —	34	Johnson 7 csillag ff 1/2 szél.	3 20

Köszörülési árak:

	K. fill.		K. fill.
Berotva, uj él köszörülése	— 60	Beretva, uj, vastag, homoru	1 —
» francia	— 60	Minden olló	— 40
» homoru köszörülés	— 70	» uj csavar	— 25
» vastag vagy kicsorbult homoru	— 85	» hajvágógép	1 20

Valamennyi **uj beretva** francia köszörüléssel is szállítatik, a **régi beretvák, hajvágó ollók és hajvágó gépek** köszörülése legrövidebb idő alatt és legpontosabban eszközöltetnek.

Valódi francia **hajvágó ollók** legfinomabb „Pierron” jegyűek 4 kor. 15 fill.-től feljebb. Német **haj és csiptető ollók**, úgy mint mindennemű **haj- és szakállvágó gépek**.

Sárga és zöld lehuzó kövek, lehuzó szijak, valamint különféle **fodrász eszközök. Teljes üzleti berendezések.**

Elsőrangú mintaterem saját házámban.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Solingeni aczélárugár „Hyäne”

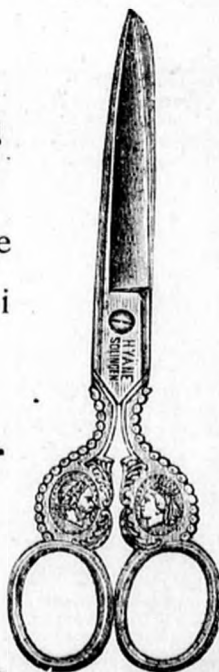
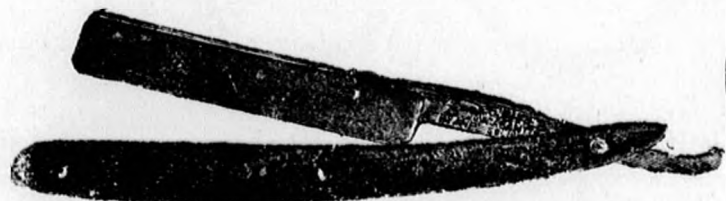
Meixner M.

Főraktár:
Ausztria és
Magyarország
részére

Kolozsvár

A t. fodrász és borbély urak részére gyártmányait a legszigorubb nagybani gyári áron szállítja.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

FLASNER LAJOS

Első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörüldéje és aczél áru raktára

Budapest, VIII., József-körut 17.

Van szerencsém a tisztelt borbély és fodrász uraknak b. tudomására adni, hogy aczél áru raktáramat sokkal megnagyobbítottam, ennek folytán a legfinomabb angol borotvákat tartom raktáromom, melyek saját műhelyemből lesznek köszörülve. Ára drb.-ként 2.80 fill.-től, kezdve felfelé Haj- szakáll-vágó ollók, melyek a legfinomabb aczélból készítve és kéz által kovácsolva vannak, melyek a leghíresebb angol, francia és solingeni gyárakból vannak raktáromon.

Azon kívül raktáromon tartok mindenféle legjobb haj- és szakáll vágó gépeket, ugymint Bariquand & Marre, Juwel, Comfort, Ideál, Koh-i-nor, Atlasz és Dalila. Az említett Dalila haj- és szakállvágó gép, melynek Bariquand & Marre a gyárosa és a legutóbbi találmánya és jelenleg a legjobb és a tisztelt borbély- és fodrász uraknak legjobban ajánlom, azért, mert a Dalila gép könnyű járása által munkaközben az ember kezét nem fárasztja.

Nagy választék belgai olaj fenő kövekben, úgy mint fenő szijak (gurtai), köröm csipő, köröm reszelő, stb.

Minden nálam vásárolt szerszám jó minőségéért jót állók, a meg nem felelőt vissza veszem és kicserélem.

A legújabb haj- és szakáll-vágó gép köszörülő gépet kaptam, melylyel azon célt értem el, hogy ezentúl a haj- és szakáll vágó gépeket olcsóbban jobban és gyorsabban tudom köszörülni.

Köszörülési árak:

Egész homoru	1.20 fill.	Hajvágó olló	50 fill
Fél homoru	1.20 >	Szakáll vágó olló	50 >
Francia	1.20 >	Haj vágó gép	80 >
Berotva uj él	— .60 >	Szakáll vágó gép	80 >

Fodrász segédek állás elaverésre ajánlatnak, úgy helybeni valamint vidékre, tekintettel nagy ismeretségre.

Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Hol nyomatja bérletjegyeit?

A „FODRÁSZ UJSÁG”

kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17.

mert itt a mellett, hogy lapunk kiadóhivatalát támogatom, még jelentékeny árkedvezményben is részesülök.

Készítenek itt minden
egyéb nyomtatványt is.

Zaorál János

első magyar villanyerőre berendezett borotva homoru köszörüldéje és saját készítményü aczélaru raktára

B U D A P E S T,

VIII., Baross-utca 1., Üllői-ut 4. sz.

Kitüntetve a párisi világkiállitáson 1900. ezüst éremmel.

Hajvágó- és szakállvágógépek legolcsóbb árai:

FIGYELEM

Francia hajvágógép, **Bariquand & Marre** Páris.

3 mm. vágásra . . . 4 k. 80 f.
3 és 7 mm., 1 fésüvel . . . 5 „ 80 „
3, 7, és 10 mm.,
2 fésüvel . . . 6 „ 80 „
Szakállvágó (0-ás) . . . 4 „ 80 „

D a i l a

Szakállvágó (0-ás) . . . 6 k. — f.
Hajvágó 3 mm. . . 6 „ 50 „
3—7 mm. . . 7 „ — „
3—7 és 10 mm. . . 8 „ — „

Juwel hajvágógép

3 mm. vágásra . . . 6 k. 80 f.
3—7 mm., 1 fésüvel . . . 7 „ 40 „
3—7 és 10 mm.,
2 fésüvel . . . 8 „ 60 „

Juwel szakállvágó

1/2 mm. 6 k. 60 f.

Kohinor hajvágógép,

mely fésü nélkül 3/4 mm., szakállvágó és fésüvel 5 mm. és 7 miliméterre átültethető 7 k. 40 f.

Kohinor szakállvágógép,

mely legrövidebbre vág (0-ás 5 kor. 80 fill.

Egy eredeti amerikai **Bressant** hajvágógép

3 mm. vágásra . . . 10 kor.
3—7 mm. vágásra, 2 fésüvel . . . 11 kor.
3—7 és 10 mm. vágásra,
2 fésüvel . . . 12 kor.
Ugyanaz, szakállvágó (0-ás) . . . 9 kor

Továbbá értesitem t. vevőimet, hogy már megérkeztek a **Roxo borotvák.**

Keskeny 4 kor. — fill.
1/2 széles 4 „ 40 „
Széles 5 „ — „

A többi borotvákat 3 koronától feljebb szállítom

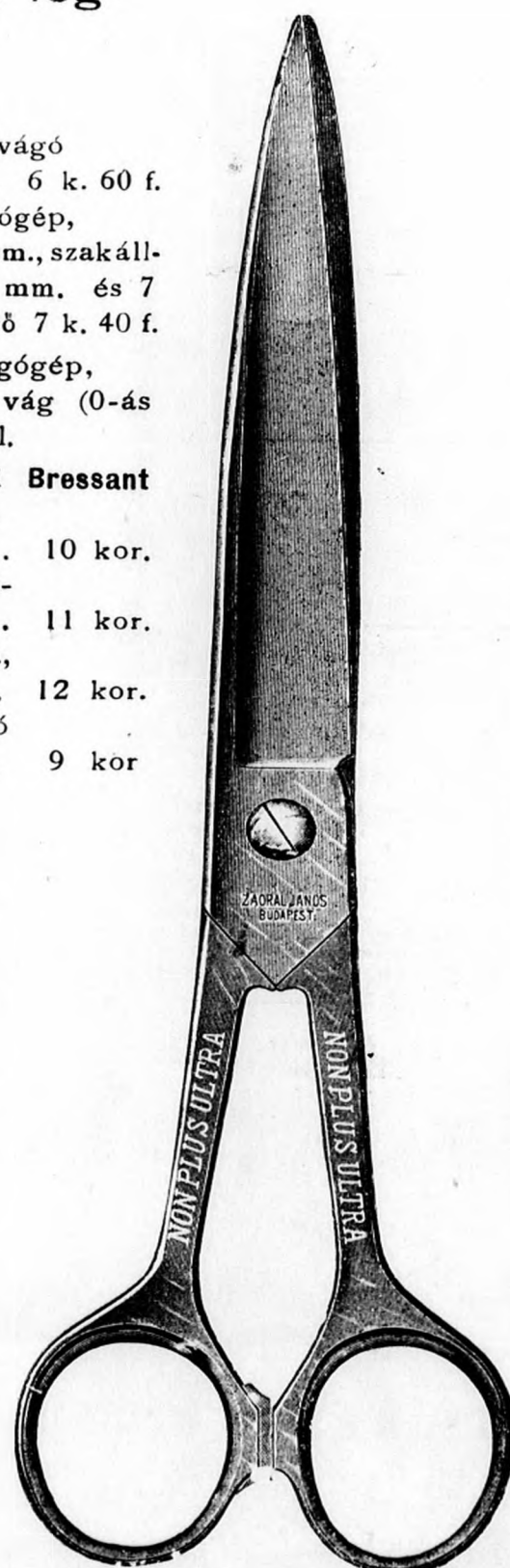
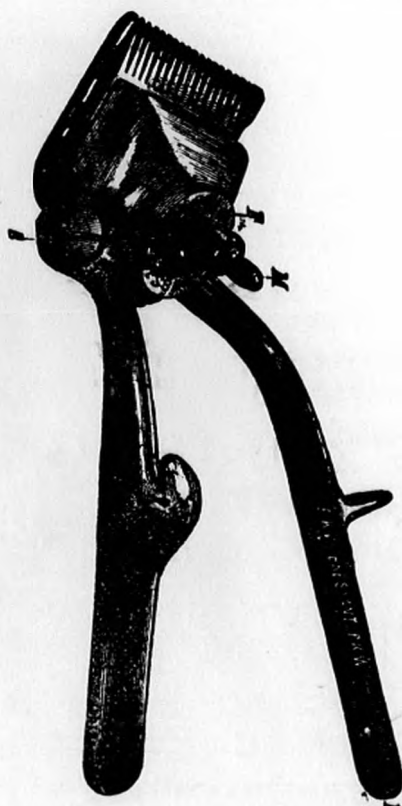
A **Nonplus Ultra** ollókat (az ugynevezett gumirádlis) különösen figyelmébe ajánlom, mint kézzel ovácsolt, legjobb aczélból, kitartó ollót,

18 cm. hosszú 3 kor. 60 f.
19 cm. 4 „ 40 „
20 cm. 5 „ — „
21 cm. 5 „ 60 „

Midőn a tisztelt vevőimet az ujonnan berendezett üzietem és különféle cikkekben megnagyobbított raktáram megtekintése végett felhívom, becses jó indulatába magamat ajánlva, kiváló tisztelettel

Zaorál János.

Képes árjegyzékkel kivanatra ingyen és bérmentve szolgálók.

A legnagyobb raktár különféle angol, svéd és solingeni borotvákban

Vidéki köszörüléseket 8 napon belül elkészítve pontosan megküldöm.